

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/50/2018
Identifikačné číslo spisu: 1017201314
Dátum vydania rozhodnutia: 04.12.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1017201314.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci žalobcu: P. M. V., trvale bytom S. X/XX, XX-XXX Z., P., občan P. republiky, zastúpený: V4 Legal, s.r.o., Tvrdého 4, Žilina, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca, so sídlom Štúrova 2078, Čadca, v konaní o správnej žalobe opomenutého účastníka, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, č. k. 7Sa/68/2017-29 zo dňa 7. marca 2018, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č.k. 7Sa/68/2017-29 zo dňa 7. marca 2018 z a m i e t a .

Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.

Rozhodnutie krajského súdu

1. Krajský súd v Bratislave uznesením, č. k. 7Sa/68/2017-29 zo dňa 7. marca 2018 poukazom na ust. § 98 ods. 1 písm. g/ zák. č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len S. s. p.) odmietol žalobu žalobcu. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 170 písm. a/ S.s.p. tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak bola žaloba odmietnutá.

2. Z predloženého administratívneho spisu žalovaného mal krajský súd za preukázané, že napadnuté rozhodnutie bolo žalobcovi doručované doporučene do vlastných rúk, pričom jeho prevzatie potvrdil žalobca podpisom dňa 07.07.2015. V zmysle poučenia proti tomuto rozhodnutiu bolo možné podať odvolanie v lehote do 30 dní odo dňa jeho oznámenia (deň doručenia).

3. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia citoval ust. § 7 písm. a/ a ust. § 98 ods. 1 písm. g/ S.s.p. pričom uviedol, že v danom prípade rozhodnutie žalovanej č. 45571-1/2015-CA zo dňa 27.05.2015 nadobudlo právoplatnosť dňa 07.08.2015, keďže proti nemu

nebol podaný riadny opravný prostriedok (odvolanie) na prvostupňovom orgáne, ktorý ho vydal. Konštatoval, že vzhľadom k tomu, že správny súd nepreskúmava právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, správnu žalobu podanú žalobcom odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. g/ ako neprípustnú.

II.

Kasačná sťažnosť žalobcu

4. Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v ust. § 440 ods. 1 písm. f/, g/, h/ a j/ S.s.p. Navrhoval, aby najvyšší súd napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 7Sa/68/2017 zo dňa 07.03.2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a súčasne, aby odložil vykonateľnosť rozhodnutia žalovaného č. 45571-1/2015-CA zo dňa 27. mája 2015.

5. V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci správnym súdom ako i to, že konajúci súd znemožnil žalobcovi uskutočnenie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

6. Žalobca nesúhlasil s postupom krajského súdu, pokiaľ ide o odmietnutie žaloby v zmysle ust. § 98 ods. 1 písm. g/ S.s.p. Poukázal na to, že v žalobe namietal, že mu napadnuté rozhodnutie žalovaného nebolo riadne doručené a podpis na doručenke nie je jeho podpisom, resp. žalobca si je bez akýchkoľvek pochybností vedomý, že doručované rozhodnutie neprevzal žalobca, ale jeho rodinný príslušník, s ktorým žije žalobca v spoločnej domácnosti. Žalobca mal za to, že krajský súd sa v dostatočne uspokojivej miere nezaoberal tvrdením žalobcu, že mu rozhodnutie žalovaného nebolo riadne a včas doručené a že sa na neho vzťahuje právny inštitút opomenutého účastníka v zmysle ust. § 179 S.s.p..

7. Žalobca citoval ust. § 179 S.s.p. v nadväznosti na čo zastával názor, že sa na neho právny inštitút opomenutého účastníka vzťahuje.

8. Rozhodnutie krajského súdu pre jeho selektívny prístup, čo sa týka výberu dôkazov, ktoré boli použité pri ustáľovaní skutkového stavu prejednávanej veci, žalobca považoval v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Namietal, že táto skutočnosť sama o sebe súčasne nedáva jasnú odpoveď na otázku, či krajský súd v rámci svojho konania rešpektoval rozloženie dôkazného bremena medzi účastníkmi súdneho správneho konania. Žalobca záverom dôvodil, že ak teda konajúci súd nepojme do vyhodnocovania dokazovania všetky dôkazy relevantné z hľadiska predmetu konania a nevysporiada sa s nimi, potom je daná objektívna prekážka pre záver o tom, či posúdil unesenie dôkazného bremena oboch sporových strán správne (III ÚS 90/2015).

III.

Vyjadrenie žalovanej ku kasačnej sťažnosti žalobcu

9. Žalovaná vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalobcu zotrvala na svojom názore a v tejto súvislosti poukázala na argumenty uvedené vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 03.01.2018. S rozhodnutím krajského súdu v celom rozsahu súhlasila.

10. Skonštatovala, že tým, že žaloba bola podaná oneskorene, smeruje proti prvostupňovému rozhodnutiu a voči prvostupňovému rozhodnutiu žalobca nepodal odvolanie v zákonom ustanovenej lehote, t.j. nevyužil všetky dostupné prostriedky na ochranu svojich práv, ktoré mu zákon poskytuje. Navrhovala, aby kasačný súd uznesenie krajského súdu potvrdil.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ v spojení s § 438 ods. 2 S.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podanej kasačnej sťažnosti žalobcu (§ 453 ods. 1 S.s.p.), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.), a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu nie je dôvodná.

12. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bolo uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 7Sa/68/2017-29 zo dňa 7. marca 2018, ktorým správny súd žalobu ako neprípustnú odmietol.

13. Predmetom preskumavacieho konania v danej veci bola žaloba, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil Sociálnej poisťovni, pobočka Čadca povinnosť doručiť žalobcovi jej rozhodnutie č. 45571-1/2015-CA zo dňa 27.05.2015 v lehote 15 dní od právoplatnosti uznesenia.

14. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. (§ 2 ods. 1 S.s.p.)

15. Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania. (§ 5 ods. 2 S.s.p.)

16. Správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.(§ 177 ods. 1 S.s.p.)

17. Ak správnou žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom administratívneho konania malo konať (ďalej len "opomenutý účastník"), správny súd overí správnosť tohto tvrdenia a skutočnosť, či od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia neuplynuli viac ako tri roky, a ak sú tieto podmienky splnené, uznesením rozhodne, že orgán verejnej správy je povinný doručiť opomenutému účastníkovi vo veci vydané rozhodnutie alebo opatrenie. (§ 179 ods. 1 S.s.p.)

18. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 177 a nasl. S.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie a postup mu predchádzajúci bolo v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a teda či rozhodnutie správneho orgánu a postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu, boli v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Povinnosťou správneho súdu pred vykonaním súdneho prieskumu žalobou napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy je súčasne skúmať, či sú splnené podmienky súdneho prieskumu, zákonodarcom v Správnom súdnom poriadku stanovené.

19. Správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverené právomoci a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu, ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi.

V.

Právne posúdenie kasačným súdom

20. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

21. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 ústavy je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach, ako aj každý jednotlivец musí konať tak, ako určuje právny poriadok.

22. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

23. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

24. Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Mocenské orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy.

25. Podľa § 199 ods. 3 S.s.p., ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

26. Podľa § 179 ods. 1, 3, 7 S.s.p., ak správnu žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom administratívneho konania malo konať (ďalej len "opomenutý účastník"), správny súd overí správnosť tohto tvrdenia a skutočnosť, či od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia neuplynuli viac ako tri roky, a ak sú tieto podmienky splnené, uznesením rozhodne, že orgán verejnej správy je povinný doručiť opomenutému účastníkovi vo veci vydané rozhodnutie alebo opatrenie.

27. Doručením uznesenia správneho súdu podľa odseku 1 orgánu verejnej správy sa zo zákona odkladajú účinky napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, a to až do právoplatnosti rozhodnutia o riadnom opravnom prostriedku, ak osobitný predpis upravujúci konanie pred orgánom verejnej správy jeho podanie proti napadnutému rozhodnutiu alebo opatreniu pripúšťa. V takom prípade je opomenutý účastník oprávnený na podanie riadneho opravného prostriedku v lehote a za podmienok ustanovených osobitným predpisom a orgán verejnej správy je povinný o tomto riadnom opravnom prostriedku konať a rozhodnúť. Ak sa správny súd nestotožní s tvrdením opomenutého účastníka, vo veci ďalej koná.

28. Podľa ust. § 7 S.s.p. Správne súdy nepreskúmajú

a) právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená,

29. Podľa ust. § 98 ods. 1 písm. g/ S.s.p., správny súd uznesením odmietne žalobu, ak je neprípustná.

30. Predmetom kasačného konania je posúdenie, či krajský súd v súlade so zákonom odmietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby správny súd Sociálnej poisťovni, pobočka Čadca uložil povinnosť doručiť jej rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa č. 45571-1/2015-CA zo dňa 27.05.2015.

31. Zákonodarca v právnej úprave ustanovenej v právnej norme § 179 S.s.p. upravuje postup súdu v prípade opomenutého účastníka. Za opomenutého účastníka v zmysle § 179 ods. 1 S.s.p. považuje takého účastníka, ktorému rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom administratívneho konania malo konať. Povinnosťou správneho súdu pri posudzovaní, či ide v preskúmvacej veci o opomenutého účastníka je vychádzať zo skutkových okolností daného prípadu vyplývajúcich z administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu, ktorý si za tým účelom od neho vyžiada.

32. Skutkové okolnosti vyplývajúce z administratívneho spisu v danej veci preukazujú, že Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca rozhodnutím č. 45571-1/2015-CA zo dňa 27.05.2015 rozhodla tak, že žalobcovi zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa WERPAL, s.r.o. dňa 06.11.2014 podľa slovenskej legislatívy. Predmetné rozhodnutie bolo doručované zamestnávateľovi žalobcu, ktoré prevzal dňa 19.06.2015 a žalobcovi na známu adresu v Poľskej republike doručenkou pre medzinárodný styk dňa 07.07.2015. Proti napadnutému rozhodnutiu nebol zo strany zamestnávateľa ako i zamestnanca - žalobcu podaný opravný prostriedok, preto predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.07.2015.

33. Vychádzajúc z uvedených skutkových okolností je zrejmé, že Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca ako prvostupňový správny orgán so žalobcom ako s účastníkom predmetného konania konali, a preto nemožno žalobcu považovať za opomenutého účastníka konania. Záver krajského súdu o tom, že rozhodnutie bolo žalobcovi doručované, vychádza z administratívneho spisu a jeho doručenie preukazuje doručenka pre medzinárodný styk s podpisom žalobcu.

34. Vzhľadom k uvedenému v danom prípade skutkové zistenia potvrdzujú, že žalobca nesplnil zákonnú podmienku opomenutého účastníka v zmysle § 179 ods. 1 S.s.p., keďže sa s ním v predmetnom správnom konaní konalo, nebolo možné jeho žalobnému návrhu vyhovieť. Tým, že proti uvedenému rozhodnutiu žalovanej nepodal žalobca opravný prostriedok, t.j. nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný právny predpis bol postup krajského súdu, keď odmietol žalobu žalobcu poukazom na ust. § 98 ods. 1 písm. g/ S.s.p. zákonný a správny.

35. Vzhľadom na uvedené dôvody považoval kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu za nedôvodnú, a preto podľa § 461 S.s.p. rozhodol tak, že kasačnú sťažnosť žalobcu zamietol.

36. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1, § 168 v spojení s § 467 ods. 1 S.s.p. a nepriznal účastníkom právo na náhradu trov tohto konania, žalobcovi z dôvodu, že v tomto konaní nebol úspešný a v prípade žalovanej to nemožno spravodlivo očakávať.

37. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlaso 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.